

CÁC NGUYÊN TẮC CƠ BẢN KHÁM CƠ QUAN VẬN ĐỘNG

TS. BS. LÊ NGỌC QUYÊN

MỤC TIÊU

Nguyên tắc khám cơ quan vận động

Cách hỏi bệnh sử

Thứ tự và cách khám thực thể

NGUYÊN TẮC KHÁM BỆNH

1. Hỏi thật kỹ bệnh sử
2. Bộc lộ toàn bộ vùng cần khám

3. Khám theo trình tự để tránh bỏ sót

DỤNG CỤ KHÁM

- **Giường khám (không có thành giường)**
- **Ghế đầu (không có tựa)**
- **Thước đo bằng vải mềm (đo chiều dài, vòng chi)**
- **Thước đo góc (đo biên độ vận động, trục chi ...)**
- **Búa gõ phản xạ (khám phản xạ gân xương ...)**
- **Bút vẽ trên da (đánh dấu các mốc xương...)**
- **Kim và tấm bông (khám cảm giác ...)**
- **Găng tay khám bệnh**

DỤNG CỤ KHÁM

THƯỚC DÂY

Bông gòn

Thước đo góc

Kim

Âm thoa

Bút vẽ da

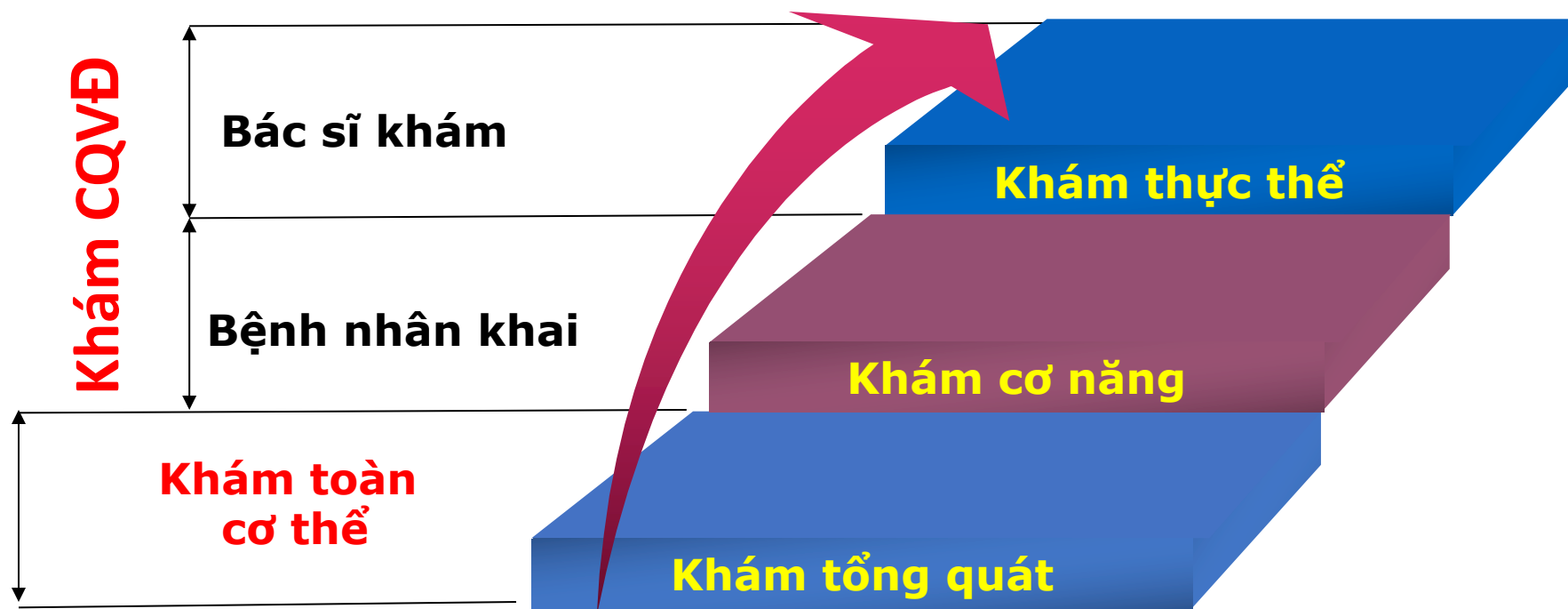

Búa gõ phản xạ

HỎI BỆNH SỬ

1. Thời điểm chấn thương
2. Cơ chế chấn thương
3. Tình trạng bệnh nhân sau chấn thương
4. Các xử trí đã thực hiện
5. Phương tiện vận chuyển bệnh nhân và thời gian đến bệnh viện

TRÌNH TỰ KHÁM

Triệu chứng cơ năng

CẢM GIÁC

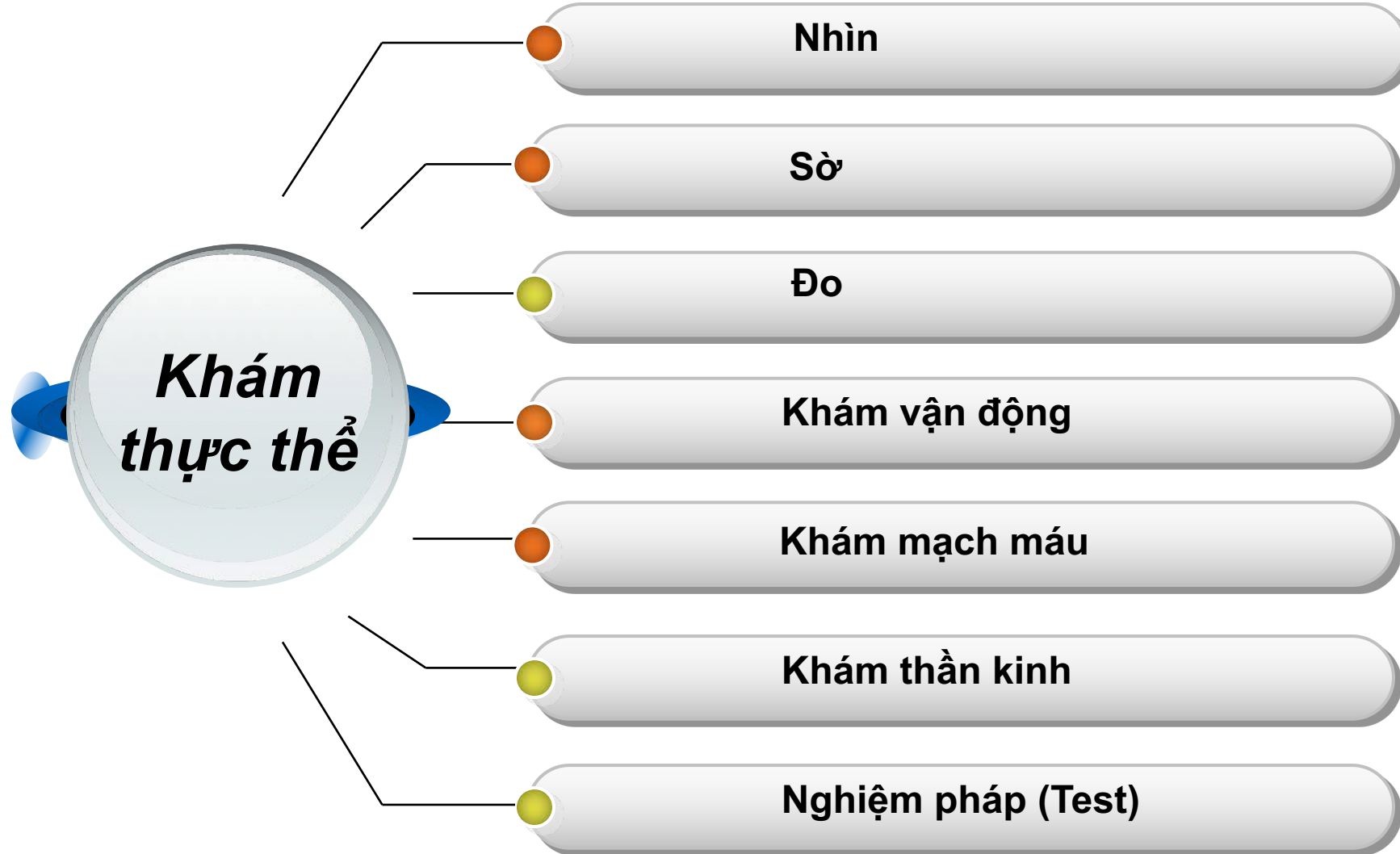
- ✓ Đau
- ✓ Tê
- ✓ Mất cảm giác
- ✓ Dị cảm
- ✓ .....

VẬN ĐỘNG

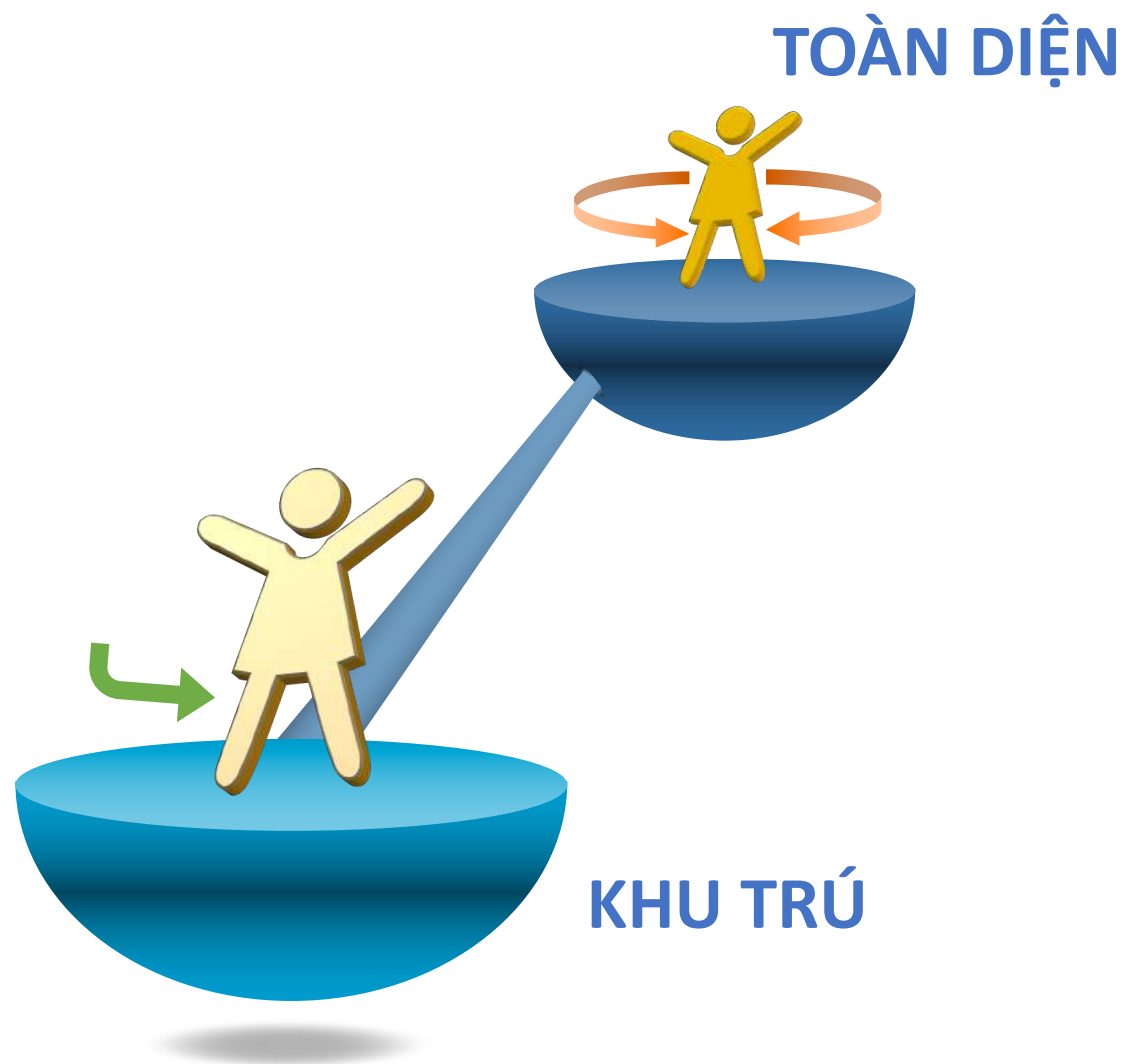
- ✓ Giảm vận động
- ✓ Mất vận động
- ✓ ...

Khám thực thể

NHÌN (QUAN SÁT)

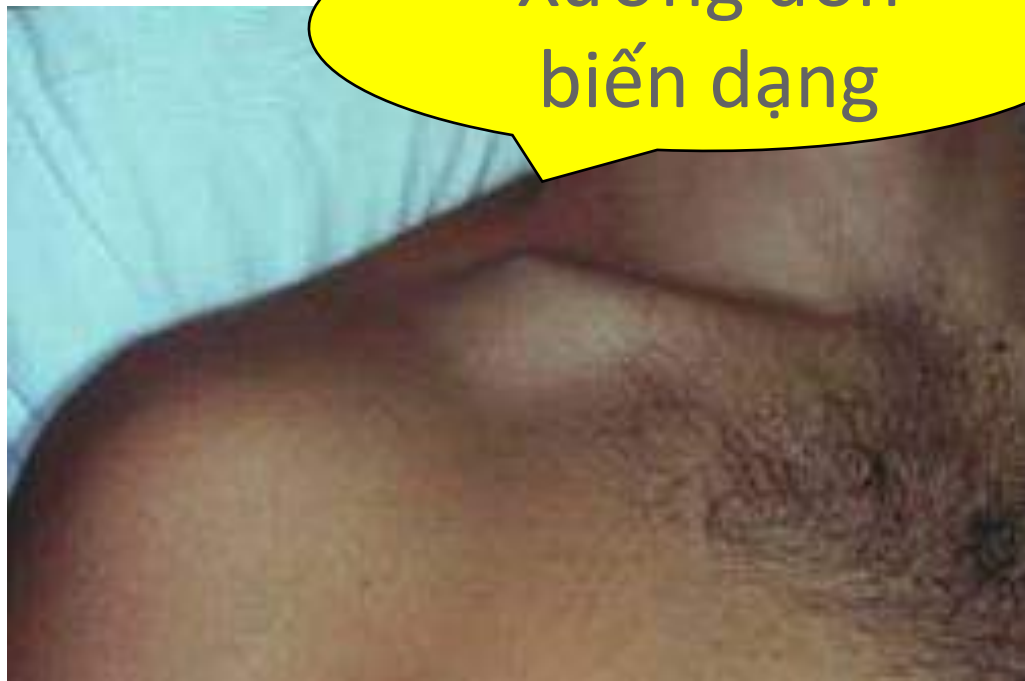

Xương đòn
biến dạng

Nhìn toàn diện vùng
vai: trước, sau, bên

Nhìn khu trú
vùng vai

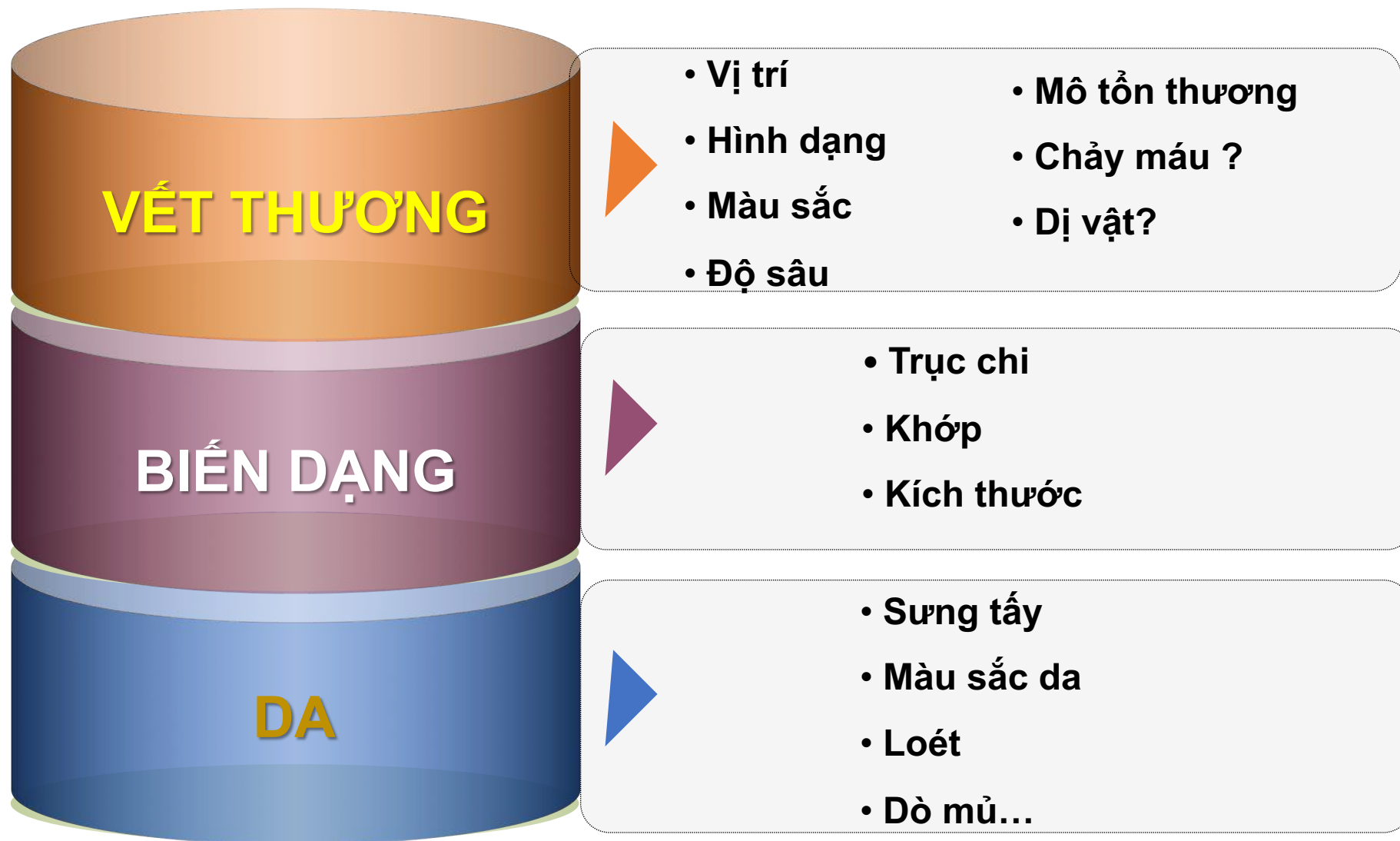
Nhìn toàn diện

dáng đi, đứng, tư thế nằm, động tác ....

Bàn chân xoay ngoài

NHÌN KHU TRÚ

Mô tả vết thương

Mô tả biến dạng

Khuỷu trái vẹo trong

**Biến dạng kiểu lưng nĩa:
gãy đầu dưới xương quay**

Mô tả da

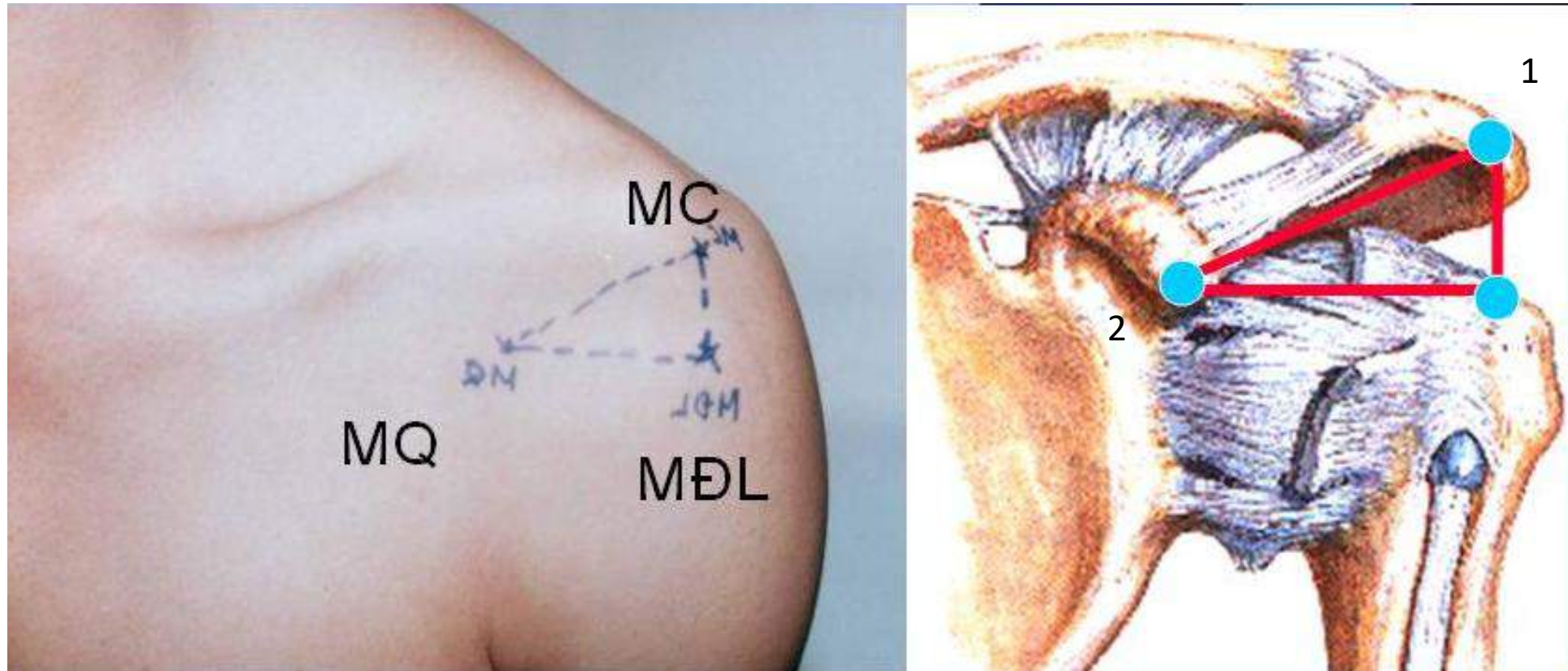

SỜ

- ✓ **Mốc xương: tìm, mối liên hệ**
- ✓ **Điểm đau chói**
- ✓ **Xương: lạo xạo, mất liên tục, dấu bậc thang**
- ✓ **U: vị trí, kích thước, mật độ, di động, đau...**
- ✓ **Nhiệt độ da: nóng, lạnh...**

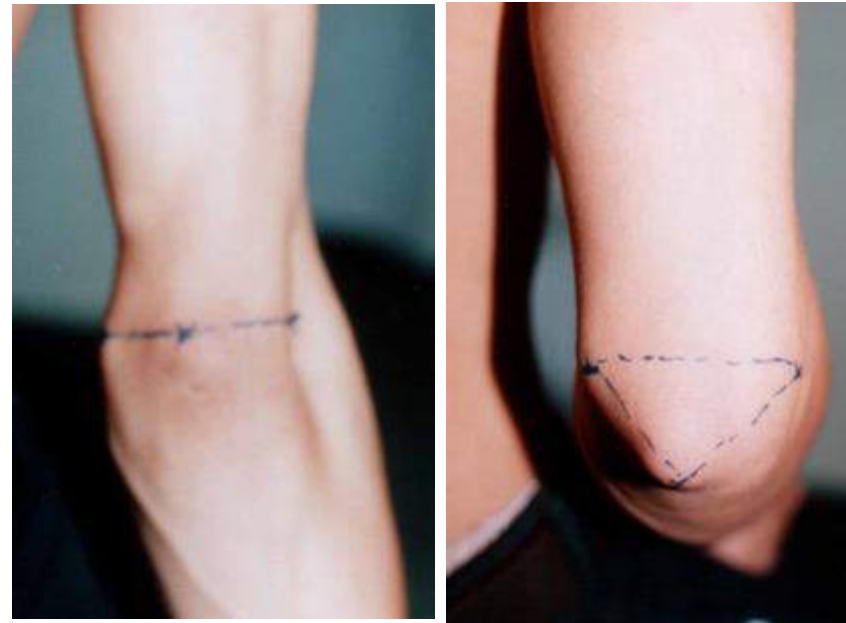
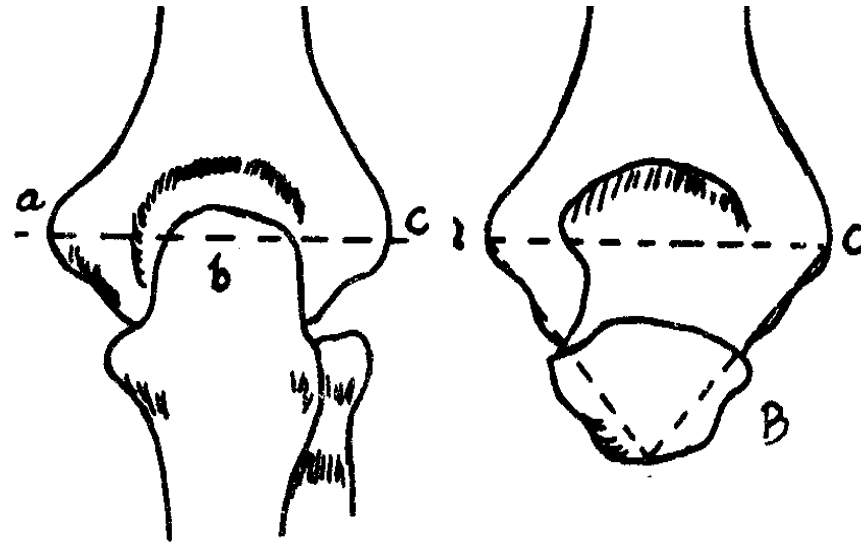
Mốc xương:

Mổm cùng vai (1), mổm quạ (2), đỉnh mấu động lớn (3): ba mốc xương tạo thành tam giác vuông

Mốc xương:

Mỏm trên lồi cầu trong (a), mỏm khuỷu (b), mỏm trên lồi cầu ngoài (c): ba mốc xương tạo thành tam giác cân Hueter khi gập 90 độ và đường Nelaton khi duỗi khuỷu tối đa

ĐO

CHIỀU DÀI CHI

VÒNG CHI

TRỤC CHI

Đo chiều dài

- **Chiều dài tuyệt đối :**

chiều dài của đoạn chi không qua khớp

- **Chiều dài tương đối :**

chiều dài của đoạn chi qua khớp

Tìm mốc
xương

Đo chiều
dài

So với bên
lành

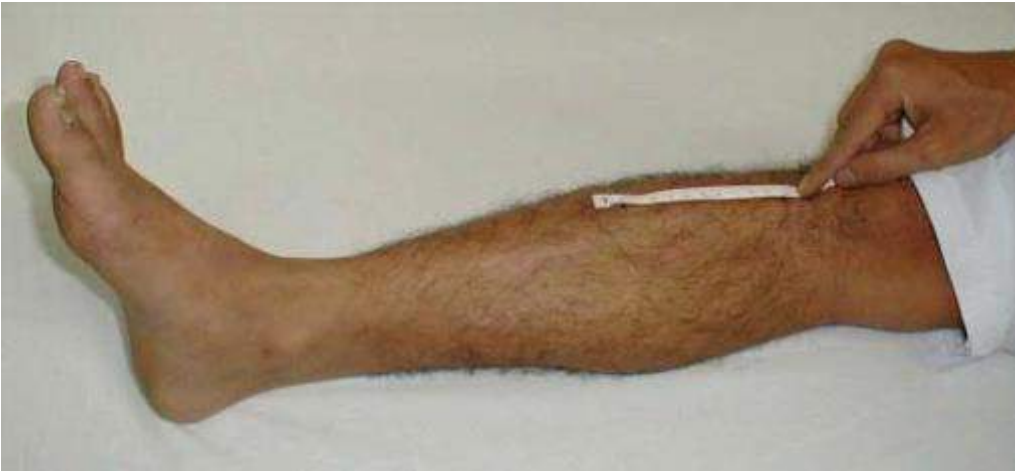
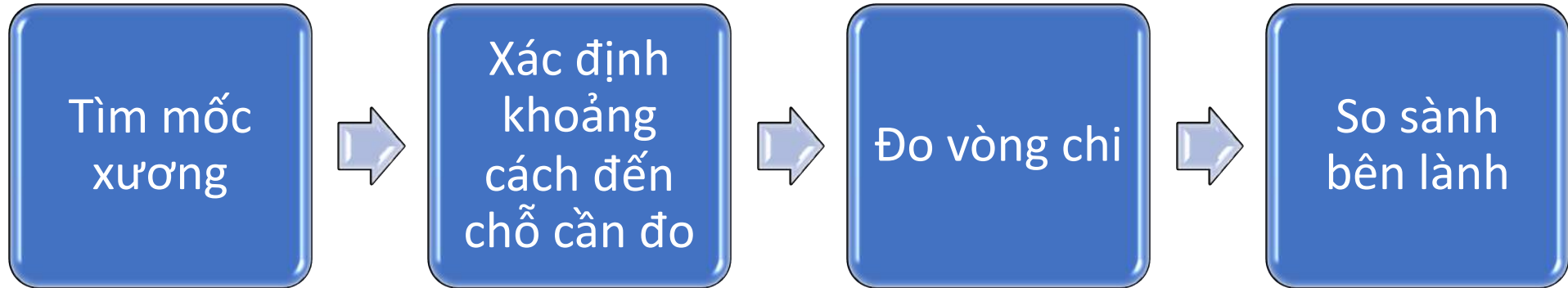

Chiều dài tuyệt đối đùi

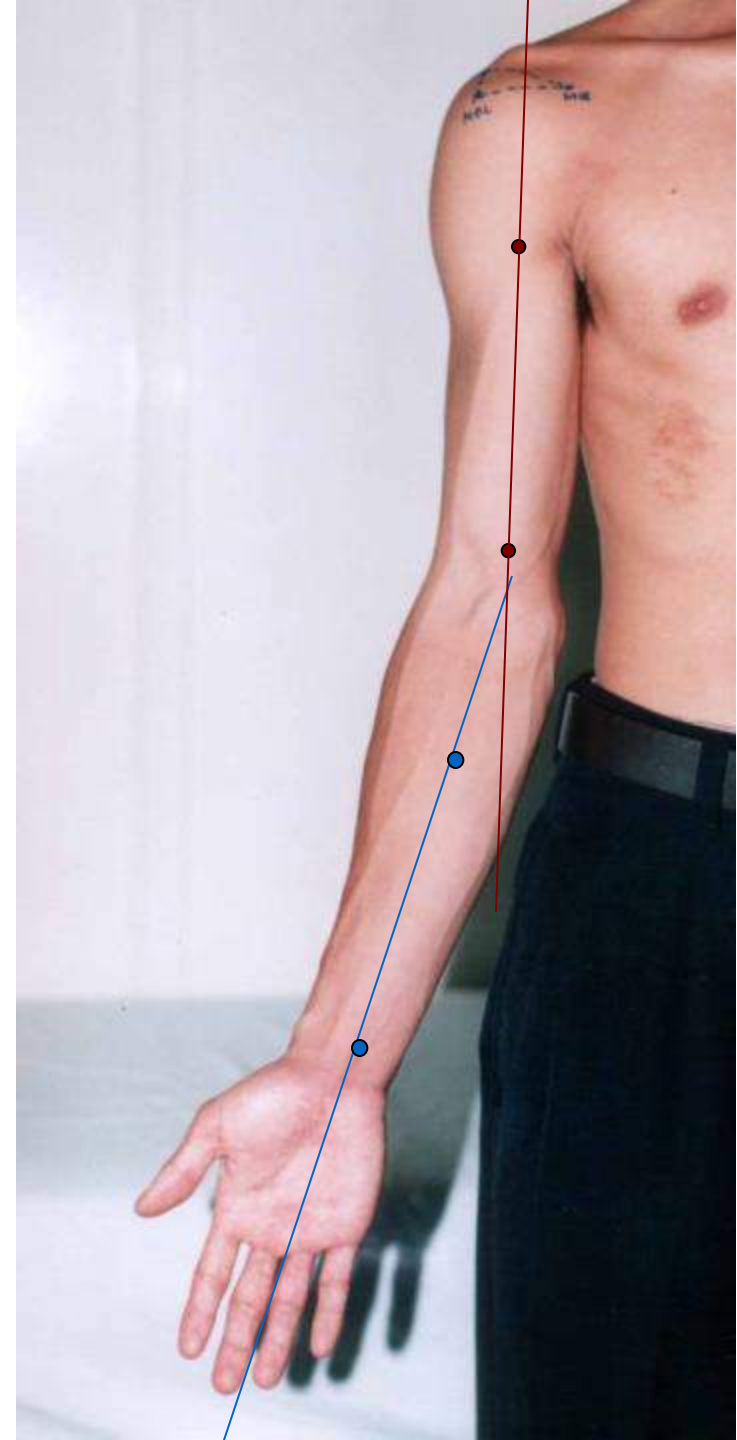
Chiều dài tương đối đùi

Đo vòng chi

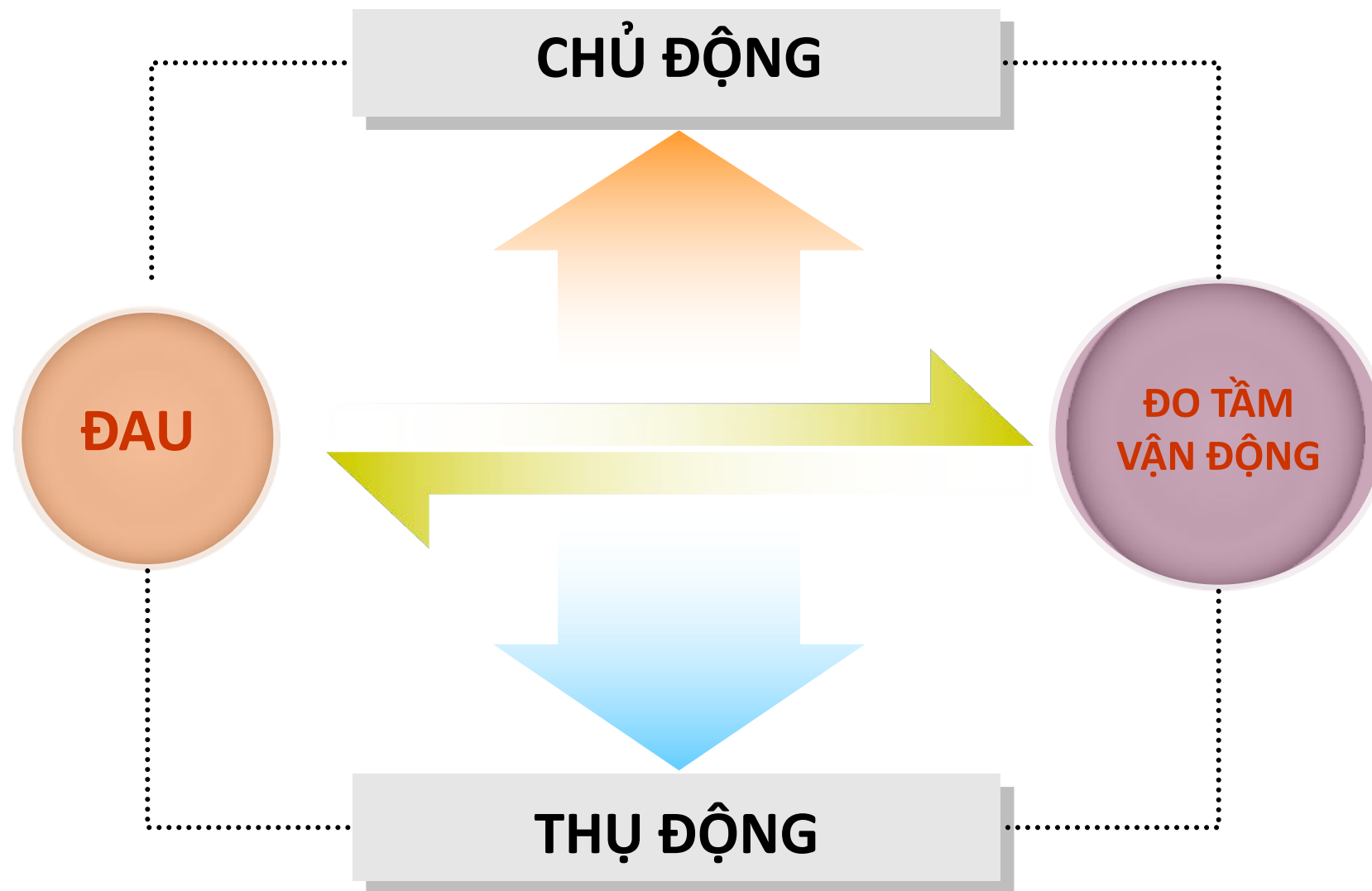

Đo trực chi

KHÁM VẬN ĐỘNG

Các cặp vận động

Dạng - khép

Gấp – duỗi

Xoay trong – xoay ngoài

Đưa trước – đưa sau

Nghiêng quay – nghiêng trụ

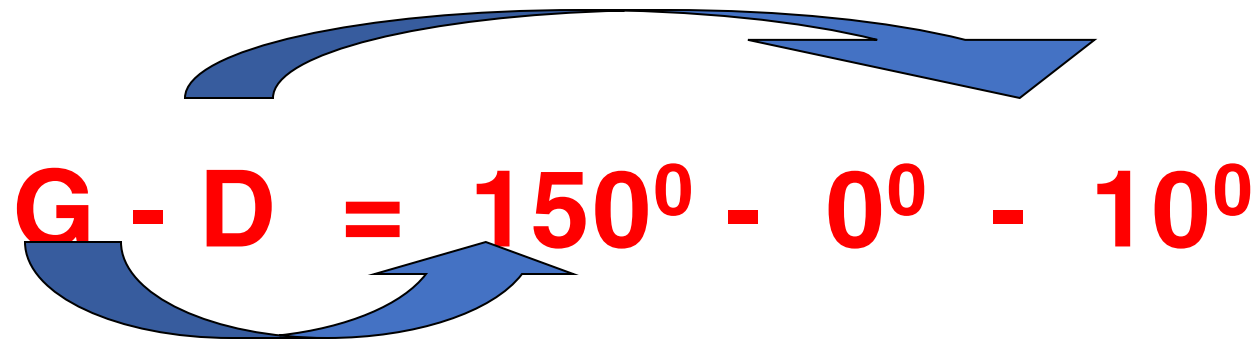
....

Cách đo vận động khớp (ROM)

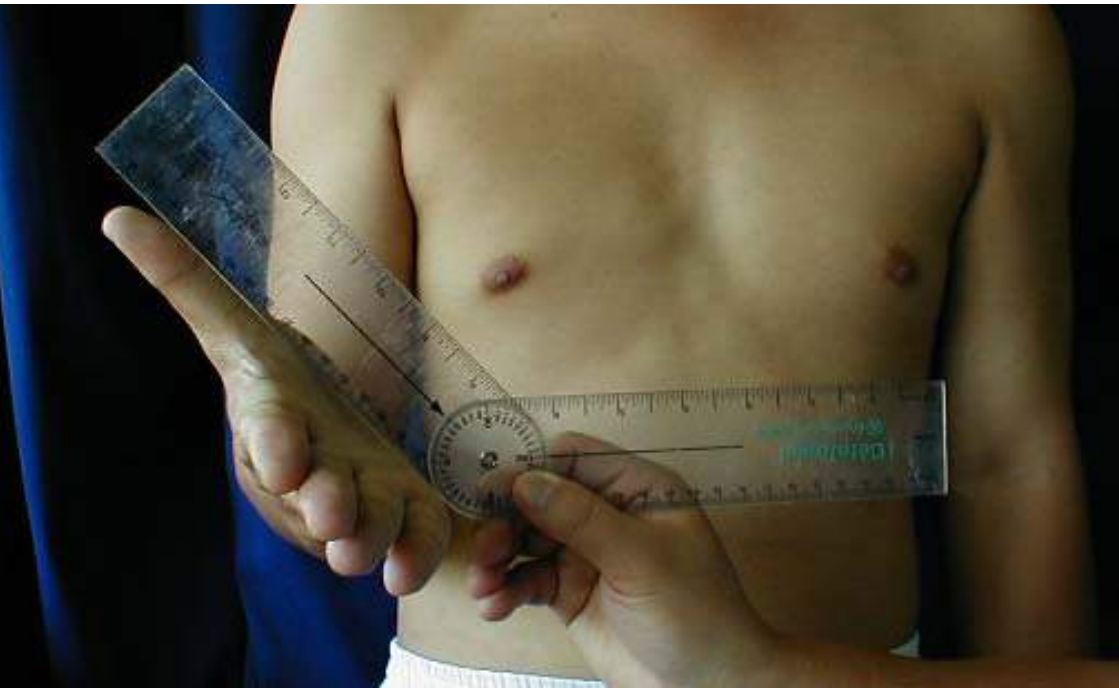
**Thí dụ: Đo vận động Gấp - Duỗi khớp khuỷu
được các trị số :**

- Gấp : 150°
- Duỗi : 10°

$$\mathbf{G - D = 150^{\circ} - 0^{\circ} - 10^{\circ}}$$

Khám sấp - ngửa cẳng tay

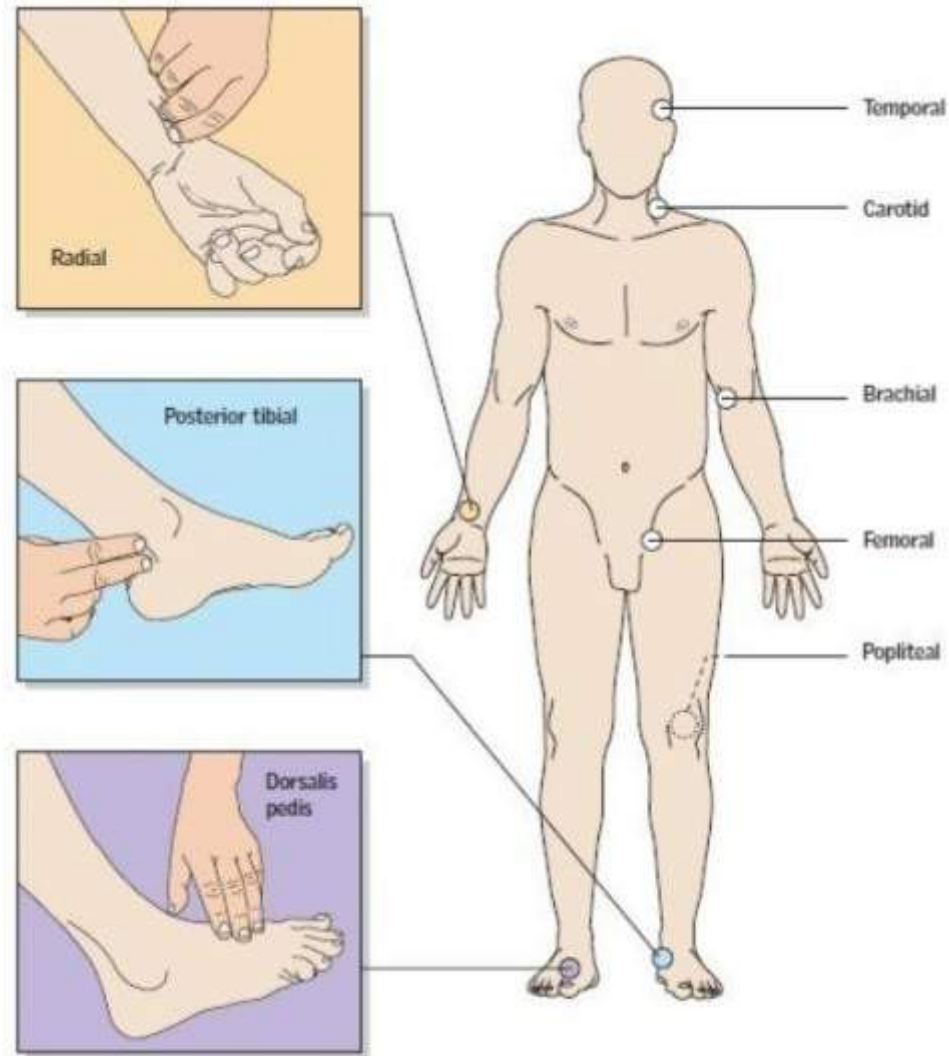

Khám mạch máu

Sờ mạch (các mạch chính của chi):

- **Có / Không**
- **Đánh giá độ nảy so với bên đối diện**

Vị trí một số mạch máu chính

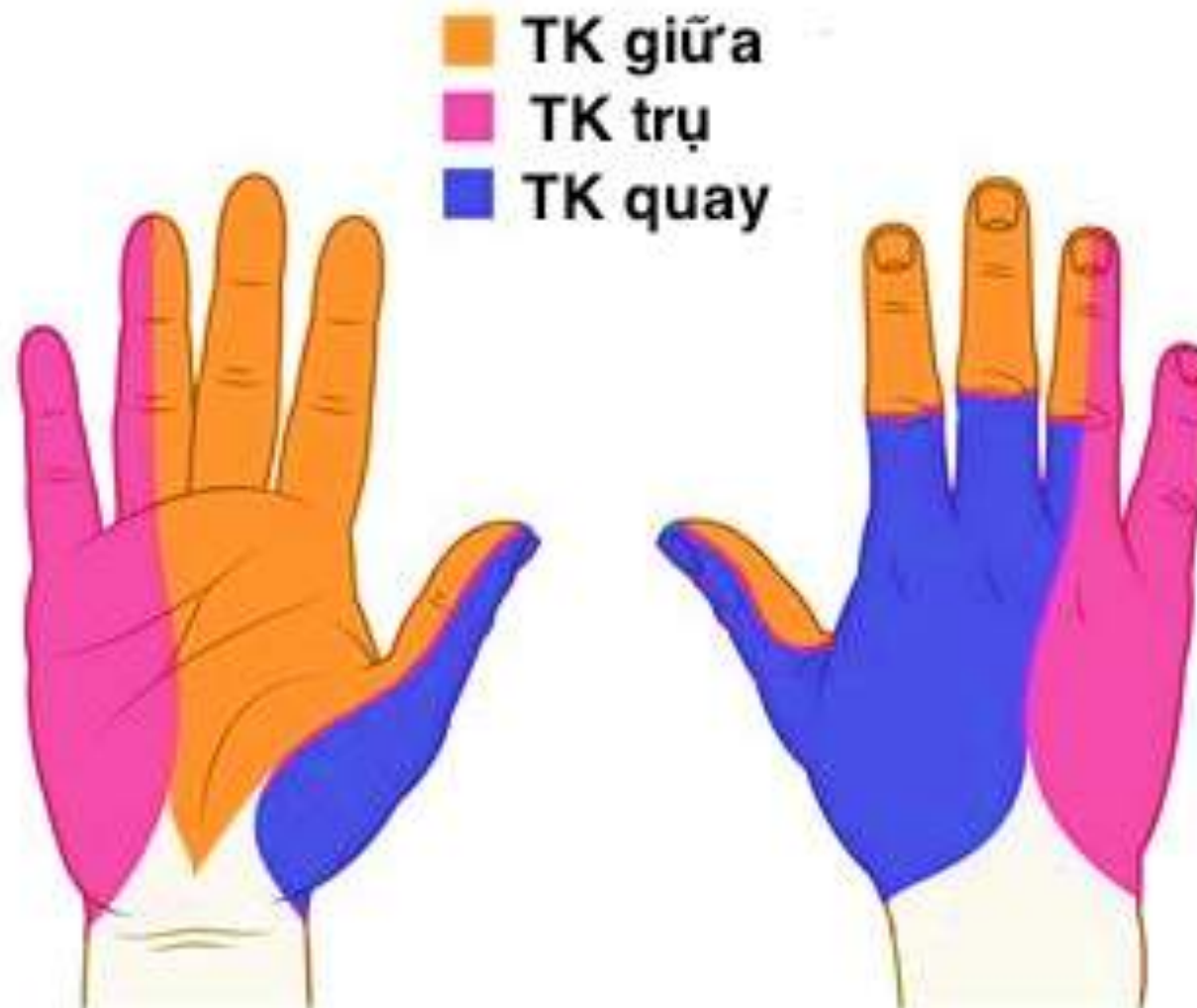
KHÁM THẦN KINH

Khám cảm giác

Khám vận động

Khám các phản xạ

Vùng cảm giác ở bàn tay

Khám vận động

**Liệt TK quay: không duỗi được cổ tay,
khớp bàn ngón, không duỗi được ngón cái**

Khám phản xạ gân xương

NGHIỆM PHÁP (TEST)

CẬN LÂM SÀNG

- **X Quang : cơ bản**
- **CT scan : chủ yếu khảo sát xương**
- **MRI: ưu thế khảo sát phần mềm**
- **Siêu âm: u, abces..., siêu âm mạch máu**
- **EMG: chức năng dẫn truyền thần kinh**

CẬN LÂM SÀNG

- **Động mạch đồ**
- **DSA (chụp mạch máu xoá nền)**
- **CTA (CT scan mạch máu)**
- **Bonescan (Xạ hình xương)**
- **Chụp đường dò cản quang**
- **...**